

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT) ใค้ค้
ในจังหวัดเชียงราย

ชื่อผู้เขียน นายปรารภ สุทธิรินทร์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภวัฒน์	ชื่นชอบ	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ ดร. เสริมศรี ไชยศรี		กรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อานาจ	จันทร์แป้น	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนของครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอน โดยใช้สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอน (RIT) ใค้ค้ ในด้านการเตรียมตัวก่อนสอน การดำเนินการสอน การควบคุมชั้นเรียนและการสร้างบรรยากาศในการเรียน การส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทและโอกาสในการแสดงออก และการใช้เวลาในการสอนของครู

ครูชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่จัดการเรียนการสอนโดยใช้สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปของโครงการส่งเสริมสมรรถภาพการสอนใค้ค้ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัดเชียงราย จำนวน 3 คน ใค้ค้รับคัดเลือกให้เป็นกรณีศึกษา โดยการเสนอแนะของศึกษานิเทศก์ที่เป็นผู้รับผิดชอบและใค้ค้ออกนิเทศครูในโรงเรียนนี้มาตลอด เครื่องมือที่

ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบฉบับที่กพัฒนา ซึ่งใช้ฉบับที่กพัฒนาของครู ในขณะทำการ
สังเกตการสอน แบบฉบับที่กเสียง ซึ่งใช้ฉบับที่กเสียงในระหว่างที่ครูจัดการเรียนการสอน นอก
จากนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ครูและนักเรียนอย่างไม่เป็นทางการด้วย ข้อมูลที่ได้จากการสังเกต
การจัดการเรียนการสอนของครูในบทเรียนทั้ง 4 ลักษณะ ซึ่งได้แก่ บทเรียนที่ให้นักเรียนเรียน
ด้วยตนเอง บทเรียนที่ให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่ม บทเรียนที่ให้ครูสอนนำ และบทเรียนที่เป็นการ
ประเมินผล รวมทั้งข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการนั้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์
ถึงความ จำแนกประเภท และเสนอผลการวิเคราะห์ในลักษณะพรรณนาความ ผลการวิจัยสรุปได้
ดังนี้

ครูทำการเตรียมตัวก่อนสอน โดยทำบันทึกการสอนล่วงหน้า ศึกษาบทเรียนที่จะทำ
การสอน และเตรียมวัสดุอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ตามที่บทเรียนได้ระบุไว้ รวมทั้งสั่งการให้
นักเรียนเตรียมการต่าง ๆ ล่วงหน้า

ในการดำเนินการสอน ครูได้ปฏิบัติตามขั้นตอน กิจกรรมในบทเรียนอย่างครบถ้วน
นอกเหนือจากนั้นครูได้มีการซักถามความเข้าใจของนักเรียนในก่อนเริ่มต้นบทเรียน สรุปบท
ทวน ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียนในก่อนจบบทเรียน ให้เวลานักเรียนฝึกทักษะ หรือ
ทำการสาธิตให้ดูก่อนทำการทดสอบทักษะ ปฏิบัติ รวมทั้งมีการคิดแปลงกิจกรรม หรือจัด
กิจกรรมการเรียนเพิ่มเติม ครูใช้เวลาในการอธิบายค่อนข้างมากในบทเรียนที่ให้ครูสอนนำ
และไม่ควบคุมเวลาการทำแบบทดสอบของนักเรียนในบทเรียนที่เป็นการประเมินผล ครูสอด
แทรกความรู้ต่าง ๆ อารมณ์ขัน ตัวอย่างที่ใกล้ตัวนักเรียน หรืออธิบายตัวอย่างเพิ่มเติมแก่
นักเรียน รวมทั้งให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการอธิบาย ซึ่งทำให้นักเรียนสนใจและเข้าใจดีขึ้น
ครูมีทักษะในการถามที่ แต่คำถามที่ใช่ยังเป็นคำถามแบบแคบไม่มีลักษณะที่หลากหลาย ครู
เฉยแบบฝึกหัดหรือแบบทดสอบร่วมกับนักเรียน ซึ่งไม่เป็นไปตามที่บทเรียนได้ระบุไว้ มีการ
ชมเชยให้กำลังใจแก่นักเรียนที่ทำได้ถูกต้อง และทำการสอนซ่อมหรือแก้ไขแก่นักเรียนเมื่อ
ทราบข้อผิดพลาด

วิธีการที่ครูใช้สำหรับควบคุมชั้นเรียน คือ การถาม การพูดเตือน การเดินดูนักเรียน
ทำงาน และการสับเปลี่ยนที่นั่งของนักเรียน ครูสร้างบรรยากาศในการเรียนด้วยการสอด-

แทรกความรู้ อารมณ์ขัน เกมนิทานในระหว่างดำเนินการสอน คัดแปลงกิจกรรมในบทเรียน หรือจัดกิจกรรมเพิ่มเติม และมีการเสริมแรงทั้งทางบวกและทางลบ

ครูส่งเสริมให้นักเรียนมีบทบาทและโอกาสในการแสดงออก ด้วยการให้นักเรียน ใค้หมุนเวียนกันมีบทบาทในการเป็นผู้นำ แสดง ออกหน้าชั้นเรียน และแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ และการตัดสินใจต่าง ๆ ในห้องเรียน นอกจากนี้ ครูยังได้ทำการคัดแปลงกิจกรรมในบทเรียน หรือจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีบทบาท และโอกาสแสดงออกเพิ่มขึ้น ครูสร้างความเชื่อมั่น ความกล้าแสดงออกแก่นักเรียน โดยให้การเสริมแรง และให้ปฏิบัติงานง่าย ๆ เพื่อให้ได้รับประสบการณ์ของความสำเร้จ

ครูใช้เวลาจัดการเรียนการสอนในแต่ละบทเรียนมากกว่าเวลาที่กำหนดไว้ เป็นส่วน ใหญ่ ใช้เวลาว่างในขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรม เพื่อศึกษาและเตรียมการสอนบทเรียนต่อไป เคินดูการ ทำงานและช่วยเหลือนักเรียนนั่งทำงานที่โต๊ะครู ออกไปพักผ่อนหรือทำงานอย่างอื่น นอกห้องเรียน

นอกจากนั้น งานวิจัยนี้ยังพบด้วยว่า ในการใช้แบบเรียนสำเร็จรูปของ RIT นั้น ครูได้สลับลำดับบทเรียนที่ทำการสอน แศกต่างไปจากที่จัดเรียงไว้ในแบบเรียน โดยสลับลำดับ ำบาทเรียนที่ให้นักเรียนปฏิบัติ โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ประกอบไปจัดการเรียนการสอนเป็นบทเรียน สุกท้ายของภาคเช้าหรือภาคบ่าย เพื่อความเหมาะสมในค้ำนเวลาเรียน และสถานที่ ซึ่งแสดง ถึงความยืดหยุ่นในการจัดการเรียนการสอนของครู

Thesis Title : Instructional Behaviors of Prathomsuksa 4
Teachers Who Can Organize Good Teaching
and Learning by Using Reduced Instructional
Time (RIT) Programmed Materials in Chiang
Rai Province

Author : Mr. Prarop Suttharintre

M.Ed. Curriculum and Instruction

Examining Committee : Assist. Prof. Supawat Cheunchob Chairman
Assoc. Prof. Dr. Sirmsree Chaisorn Member
Assist. Prof. Amnat Chanpan Member

Abstract

The purpose of this research was to study the instructional behaviors of Prathomsuksa 4 teachers who can organize good teaching and learning by using Reduced Instructional Time (RIT) Programmed materials in the following aspects : preparation before teaching, teaching operation, class control and creating learning atmosphere, encouraging students' roles and opportunities in self-expressing, and finally, teachers' use of time.

The subjects used as the case studies were 3 teachers of Chiang Rai Provincial Primary Education Office. All of these three teachers taught at Prathomsuksa 4 level and could organize good

teaching and learning by using Reduced Instructional Time (RIT) programmed materials. The selection of the teachers was based on the suggestion of the supervisors who were in charge of and supervised the teachers in the RIT project. The instruments used for collecting data were a teachers' behaviors recording form, a tape recorder, and cassette tapes. These were used during the teaching operation. The teachers and students were also informally interviewed by the researcher. The observational data relating to the teachers' organization of teaching and learning came from 4 types of lessons : self-instructional lessons, group-learning lessons, teacher-guided lessons, and evaluative lessons. All data were then analyzed, interpreted, classified, and finally presented in the descriptive form. The results of the research were as follows:

The teachers prepared before teaching by making out lesson plans in advance, studying of the lessons to be taught, preparing of the materials as specified in the lessons, and assigning tasks to students beforehand.

In the teaching operation, the teachers followed all the steps of the lesson activities thoroughly. Besides, orientations were given at the beginning of the lessons. Reviews, conclusions, and quizzes were given at the end of the lessons. Time was allocated for students' skill practice. Sometimes, the teachers demonstrated before testing the performance skills. Teachers also modified learning activities of the lessons or used supplementary learning activities. In the

teacher-guided lessons, a lot of time was used for teachers' explanation; and in the evaluative lessons, time for tests was not controlled by the teachers. While teaching, the teachers provided additional knowledge, used some jokes, and gave examples relevant to students' lives or provided more examples as well as allowing students' participation in explanation. All of these made the lessons interesting and clearer to the students. The teachers mastered questioning skills but the questions were still narrow-typed questions without variations. Correcting exercises was done by the teachers or, sometimes, together with the students. This was different from what was specified in the lessons. Compliments were given to the students who got right answers and there was also remedial teaching for the students who made mistakes.

The strategies used in controlling classes were: questioning, warning, and monitoring the students at work, changing the students' seats as well as building learning atmospheres by providing additional knowledge, jokes, games, and tales, while teaching. The lessons were either modified or supplemented. Positive and negative reinforcements were both used.

The teachers encouraged the students to express themselves. This was done by rotating the roles in leading, class presentation, and expression of opinions. The students were given responsibility and opportunities for decision-making in classes. Moreover, the teachers modified lesson activities or assigned the activities that increased students' roles and chances in self-expression. Students' self-confidence and self-expression were also encouraged by the uses

of reinforcement and assignment of simple tasks so that the students had successful experiences.

Mostly, the teachers used more time in organizing each lesson than the time given. While students were doing their activities, the teachers spent time studying and preparing for the next lessons, monitoring students at work, working at their desks, going out of classes to take a rest or doing out-of-class tasks.

It was also found in this study that in using the RIT programmed materials, the lesson sequences were altered from those in the texts. Teachers placed the lessons which required the students' manipulation of learning aids at the last periods in the morning or in the afternoon to make learning time and place more appropriate. This illustrated teachers' flexibility in organizing teaching and learning, to some extent.